

Nr 321.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ytterligare utsträckning av Kungl. Maj:ts befogenhet att meddela förordnande jämlikt 1 § förordningen den 7 juni 1935 (nr 259) om accis å margarin och vissa andra fettvaror, m. m.; given Stockholms slott den 22 maj 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att *dels* antaga härvid fogat förslag till förordning angående ytterligare utsträckning av Kungl. Maj:ts befogenhet att meddela förordnande jämlikt 1 § förordningen den 7 juni 1935 (nr 259) om accis å margarin och vissa andra fettvaror,

dels ock bifalla de förslag i övrigt, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

F ö r s l a g

till

förordning angående ytterligare utsträckning av Kungl. Maj:ts befogenhet att meddela förordnande jämlikt 1 § förordningen den 7 juni 1935 (nr 259) om accis å margarin och vissa andra fettvaror.

Härigenom förordnas, att den Kungl. Maj:t enligt förordningen den 7 juni 1935 om accis å margarin och vissa andra fettvaror tillkommande befogenheten att meddela förordnande jämlikt 1 § i förordningen — vilken befogenhet jämlikt förordningen den 28 juni 1941, nr 542, gäller med avseende å vara, som levereras intill utgången av juni månad 1942 — skall utsträckas att avse vara, som levereras intill utgången av juni månad 1943.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 maj 1942.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med cheferna för jordbruks- och folkhushållningsdepartementen anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss:

För följande varor, som inom riket tillverkas för försäljning, nämligen a) margarin, b) konstister, c) matolja och d) annat ersättningsmedel för smör eller flott än något av de förut nämnda samt e) fettemulsion, skall enligt förordningen den 7 juni 1935 (nr 259) om accis å margarin och vissa andra fettvaror, i den mån Kungl. Maj:t så förordnar, erläggas accis efter vad i förordningen närmare stadgas. Accisen utgår för varje slag av accispliktig vara med det belopp, högst 60 öre för varje kilogram av varans nettovikt, som Kungl. Maj:t bestämmer. Accisens belopp må bestämmas olika för fettemulsioner med lägre och med högre fetthalt.

Samtidigt som riksdagen antog berörda förordning beslöt riksdagen jämväl (skrivelse nr 265), att i den mån förordnande om uttagande av accis av Kungl. Maj:t meddelades, Kungl. Maj:t skulle äga att för tid, varunder sådan accis utginge, i huvudsaklig överensstämmelse med vad chefen för finansdepartementet anfört till statsrådsprotokollet i ärendet förordna, att med accisförordnandet avsedd vara skulle beläggas med tull, som motsvarade den för densamma bestämda accisen, eller, därest tull å varan redan utginge, en med accisbeloppet förhöjd tull, dock att från sådan tull eller tullförhöjning skulle undantagas accisbelagd vara, som infördes uteslutande för tillverkning i och för försäljning av annan accisbelagd vara.

Förordningen, som trädde i kraft den 1 juli 1935, innefattade befogenhet för Kungl. Maj:t att meddela förordnande om erläggande av accis beträffande vara, som levererades intill utgången av juni månad 1937. Kungl. Maj:ts ifrågavarande befogenhet har därefter utsträckts, senast genom förordning den 28 juni 1941, nr 542, enligt vilken befogenheten avser vara, som levereras intill utgången av juni månad 1942. 1941 års riksdag har vidare (skrivelse nr 414) dels bemyndigat Kungl. Maj:t att förordna om uttagande av tilläggsaccis å sådana i nämnda förordning den 7 juni 1935 avsedda varor,

som levereras intill utgången av juni månad 1942, med ett belopp av högst 1 krona 50 öre för varje kilogram av varans nettovikt, *dels ock* beslutat att, i den mån förordnande om uttagande av accis eller tilläggsaccis av Kungl. Maj:t meddelas, Kungl. Maj:t skall äga att för tid, varunder sådan avgift utgår, förordna, att för avgiftsbelagd vara skall utgå tull, som motsvarar den för varan bestämda avgiften, eller, därest tull å varan redan utgår, en med avgiftens belopp förhöjd tull; dock att från sådan tull eller tullförhöjning skall undantagas vara som införes uteslutande för tillverkning i och för försäljning av annan avgiftsbelagd vara.

Med stöd av de befogenheter, Kungl. Maj:t sålunda erhållit, ha åtskilliga förordnanden om accis, tilläggsaccis och tull å fettvaror av Kungl. Maj:t utfärdats. Vad angår tiden till utgången av budgetåret 1940/41 tillåter jag mig härutinnan hänvisa till de redogörelser för givna förordnanden, som lämnats i propositionerna nr 296 till 1940 års lagtima riksdag och nr 280 till 1941 års riksdag. Jämväl under innevarande budgetår ha, i anslutning till verkställd reglering av fettförsörjningen, Kungl. Maj:ts ifrågavarande befogenheter tagits i anspråk vid flera tillfällen. Accis, tilläggsaccis och tull för fettvaror ha sålunda under olika delar av budgetåret utgått efter olika grunder.

Beträffande den närmare innebörden av förordnanden, som avse innevarande budgetår, tillåter jag mig hänvisa till kungörelserna den 28 juni 1941, nr 543 och 544, den 10 oktober 1941, nr 789 och 790, samt den 19 december 1941, nr 948.

För närvarande utgår, jämlikt kungörelsen den 28 juni 1941, nr 543, för *annat margarin än s. k. hushållsmargarin* accis med 39 öre för kilogram, för *visst konstister* accis med 60 öre och tilläggsaccis med 98 öre för kilogram, för *matolja* accis med 60 öre och tilläggsaccis med 40 öre för kilogram, för *kokosfett, som är avsett att användas i stället för smör, flott, margarin eller konstister*, accis med 60 öre och tilläggsaccis med 10 öre för kilogram samt för *fettemulsion* accis med 60 öre och — beträffande fettemulsion med högre fetthalt än 17 procent — tilläggsaccis med 65 öre för kilogram, allt såvitt angår vara, vilken levereras under tiden från och med den 1 juli 1941 tillsvidare intill utgången av juni månad 1942. För *hushållsmargarin* — beträffande vilken vara under tiden från och med den 12 maj till och med den 16 oktober 1941 gällt förbud mot tillverkning till avsalu — utgår, jämlikt kungörelsen den 10 oktober 1941, nr 789, accis med 47 öre för varje kilogram, som levererats eller levereras under tiden från och med den 1 oktober 1941 tillsvidare intill utgången av juni månad 1942. Slutligen utgår för *visst slag av sådan vara, som i 1935 års förordning betecknas såsom annat ersättningsmedel för smör eller flott*, *dels*, jämlikt kungörelsen den 28 juni 1941, nr 543, accis med 60 öre för varje kilogram, som levereras under tiden från och med den 1 juli 1941 tillsvidare intill utgången av juni månad 1942, *dels ock*, jämlikt kungörelsen den 19 december 1941, nr 948, tilläggsaccis med 10 öre för kilogram, därest varan håller minst 40 procent vatten, och eljest med 98 öre för kilogram, i båda fallen såvitt angår vara, som levereras under tiden från och med den 22 december 1941 tillsvidare intill utgången av juni månad 1942.

Ovannämnda kungörelser den 28 juni 1941, nr 543, och den 10 oktober 1941, nr 789, ha föranlett motsvarande ändringar i tulltaxan, vilka ändringar framgå av kungörelserna den 28 juni 1941, nr 544, och den 10 oktober 1941, nr 790.

Accis å margarin och vissa andra fettvaror är i riksstaten för innevarande budgetår beräknad till 35 miljoner kronor. I det genom årets statsverksproposition framlagda förslaget till riksstat för budgetåret 1942/43 har ifrågasattvarande inkomsttitel — då det på grund av ovisshet beträffande såväl accisatserna som tillverkningens volym under den tid, för vilken skatt komme att inflyta under sistnämnda budgetår, icke vore möjligt att verkställa en närmare beräkning rörande den framtida avkastningen av denna inkomsttitel — uppförts med ett belopp av 10 miljoner kronor.

I anförande till statsrådsprotokollet denna dag vid beslut om avlåtande till riksdagen av proposition, nr 319, angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område m. m. har chefen för jordbruksdepartementet uttalat, att då några som helst möjligheter att bedöma det nuvarande kristillståndets varaktighet icke förefunnos, det vore lämpligast att bibehålla samtliga nu gällande regleringsanordningar, även om en del av dem icke kunde tillämpas under den tid kriget påginge. Departementschefen förordade därför, att de grundläggande, av riksdagen antagna regleringsförfattningarna ävensom andra av riksdagen lämnade bemyndiganden, vilkas giltighet utginge med innevarande regleringsår, förlängdes på ytterligare ett år.

I anslutning till vad chefen för jordbruksdepartementet sålunda anfört torde nu böra för riksdagen framläggas förslag om utsträckning av befogenheten för Kungl. Maj:t att förordna om uttagande av accis enligt förutnämnda förordning den 7 juni 1935 att avse vara, som levereras intill utgången av juni månad 1943. Vidare torde för samma tid böra äskas bemyndigande av riksdagen *dels* att — utöver det i 2 § förordningen den 7 juni 1935 angivna beloppet — förordna om uttagande av tilläggsaccis å de i förordningen avsedda varorna med ett belopp av högst 1 krona 50 öre för varje kilogram av varans nettovikt, *dels ock* att belägga nämnda varor med tull respektive höja tullen å varorna med samma belopp som accisen och tilläggsaccisen.

Under återopande av vad i det föregående anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels antaga inom finansdepartementet upprättat förslag till förordning angående ytterligare utsträckning av Kungl. Maj:ts befogenhet att meddela förordnande jämlikt 1 § förordningen den 7 juni 1935 (nr 259) om accis å margarin och vissa andra fettvaror,

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att förordna om uttagande av tilläggsaccis å sådana i nämnda förordning den 7 juni 1935 avsedda varor, som levereras intill utgången av juni månad 1943, med ett belopp av högst 1 krona 50 öre för varje kilogram av varans nettovikt,

Kungl. Maj:ts proposition nr 321.

dels ock besluta att, i den mån förordnande om uttagande av accis eller tilläggsaccis av Kungl. Maj:t meddelas, Kungl. Maj:t skall äga att för tid, varunder sådan avgift utgår, förordna, att för avgiftsbelagd vara skall utgå tull, som motsvarar den för varan bestämda avgiften, eller, därest tull å varan redan utgår, en med avgiftens belopp förhöjd tull; dock att från sådan tull eller tullförhöjning skall undantagas vara, som införes uteslutande för tillverkning i och för försäljning av annan avgiftsbelagd vara.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Rolf Arfwedson.